

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA INNOVATSION METODLAR YORDAMIDA BOLALAR MA'NAVIYATINI YUKSALTIRISH

Bannopova Xovoxon G'ulom qizi

Farg'ona viloyati Qo'shtepa tumani

Maktabgacha va maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi

18-sonli DMTT tarbiyachisi

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalar ma'naviyatini yuksaltirishda innovatsion metodlardan samarali foydalanishning ilmiy-nazariy asoslari va amaliy yondashuvlari yoritilgan. Bugungi kunda ta'lim sohasida raqamli texnologiyalar, interaktiv vositalar, elektron o'yinlar, virtual platformalar va zamonaviy pedagogik metodikalar maktabgacha yoshdagi bolalarda axloqiy, estetik va ijtimoiy ongni rivojlantirishga xizmat qilmoqda. Maqolada innovatsion metodlar orqali bolalarda ezgulik, halollik, do'stlik, vatanga muhabbat kabi ma'naviy fazilatlarni shakllantirishning yo'llari tahlil qilinadi. Tarbiyachilarning ushbu jarayondagi roli, o'yin va ijodkorlik asosidagi yondashuvlarning samaradorligi, ilg'or xorijiy tajribalar bilan solishtirma tahlil ham keltirilgan. Tadqiqot maktabgacha ta'lim tizimida innovatsiyalarning ma'naviy tarbiyani kuchaytirishdagi o'rnini aniqlashga qaratilgan bo'lib, konkret tavsiyalar asosida yakunlanadi.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim, innovatsion metodlar, ma'naviy tarbiya, raqamli texnologiyalar, tarbiyachi, interaktiv o'yinlar, axloqiy fazilatlar, kreativ yondashuv, ijtimoiy ong, pedagogik innovatsiya.

ПОВЫШЕНИЕ МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО СОСТОЯНИЯ ДЕТЕЙ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ИННОВАЦИОННЫХ МЕТОДОВ В ДОШКОЛЬНЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ОРГАНИЗАЦИЯХ

АННОТАЦИЯ

В статье рассматриваются научно-теоретические основы и практические подходы к эффективному использованию инновационных методов в повышении духовности детей в дошкольных образовательных организациях. Сегодня в сфере образования цифровые технологии, интерактивные средства, электронные игры, виртуальные платформы, современные педагогические методы служат развитию нравственного, эстетического и социального сознания у детей дошкольного возраста. В статье анализируются пути формирования у детей таких духовных качеств, как доброта, честность, дружба, любовь к Родине с помощью инновационных методов. Также представлена роль педагогов в этом

процессе, эффективность игровых и творческих подходов, а также сравнительный анализ с передовым зарубежным опытом. Целью исследования является определение роли инноваций в укреплении духовного воспитания в системе дошкольного образования и заключение содержит конкретные рекомендации.

Ключевые слова: дошкольное образование, инновационные методы, духовное воспитание, цифровые технологии, педагог, интерактивные игры, нравственные качества, творческий подход, общественное сознание, педагогическая инновация.

IMPROVING CHILDREN'S SPIRITUALITY USING INNOVATIVE METHODS IN PRESCHOOL EDUCATIONAL ORGANIZATIONS

ANNOTATION

This article covers the scientific and theoretical foundations and practical approaches to the effective use of innovative methods in improving children's spirituality in preschool educational organizations. Today, digital technologies, interactive tools, electronic games, virtual platforms and modern pedagogical methods in the field of education serve to develop moral, aesthetic and social awareness in preschool children. The article analyzes ways to form such spiritual qualities as kindness, honesty, friendship, love for the homeland in children through innovative methods. The role of educators in this process, the effectiveness of approaches based on play and creativity, and a comparative analysis with advanced foreign experiences are also presented. The study is aimed at determining the place of innovations in strengthening spiritual education in the preschool education system and concludes with specific recommendations.

Keywords: preschool education, innovative methods, spiritual education, digital technologies, educator, interactive games, moral qualities, creative approach, social consciousness, pedagogical innovation.

KIRISH

Zamonaviy ta'lim jarayonida bolalarning nafaqat bilim olishi, balki ularning ma'naviy-axloqiy kamoloti, estetik dunyoqarashi va ijtimoiy ongini yuksaltirish eng muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, bu jarayon maktabgacha ta'lim bosqichida boshlanishi bejiz emas. Bolalik – bu shaxs shakllanishining muhim poydevori bo'lib, unda hayotga, jamiyatga, insonlarga bo'lgan munosabatning dastlabki tamoyillari shakllanadi. Shu sababli, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida olib borilayotgan ma'naviy tarbiya jarayonlari dolzarb ahamiyat kasb etadi. Bugungi kunda ta'lim tizimida innovatsion texnologiyalar va metodlarning jadal joriy qilinishi, o'qitishning interaktiv, ijodiy, shaxsga yo'naltirilgan usullarining rivojlanishi

maktabgacha ta'lim muassasalariga ham yangi yondashuvlarni olib kirmoqda. Bu esa bolalarning fikrlashini, his-tuyg'ularini, ijtimoiy ko'nikmalarini chuqurroq shakllantirish imkonini bermoqda. Shu nuqtai nazardan qaralganda, innovatsion metodlar bolalarda ma'naviyatni rivojlantirishning zamonaviy vositasiga aylanmoqda.

Rivojlangan mamlakatlar tajribasida maktabgacha ta'limda axloqiy fazilatlarni interaktiv darslar, sensorli texnologiyalar, raqamli ertaklar, vizual o'yinlar, rolli mashg'ulotlar va ta'limiy platformalar orqali rivojlantirish keng yo'lga qo'yilgan. O'zbekiston ham so'nggi yillarda bu borada sezilarli yutuqlarga erishdi. Jumladan, "Ilk qadam" davlat dasturi, maktabgacha ta'limga oid metodik qo'llanmalar va yangi avlod darsliklarida innovatsion yondashuvlar asosida ma'naviy tarbiya berish konsepsiyasi shakllanmoqda. Innovatsion metodlarning asosiy ustunligi shundaki, ular bolalarning qiziqishini uyg'otadi, faol ishtirokini ta'minlaydi va erkin fikrlashga undaydi. Aynan shunday sharoitda bola ma'naviy tushunchalarni chuqurroq anglaydi va uni o'z kundalik hayotiga tatbiq eta boshlaydi. Tarbiyachi esa bu jarayonda faqat bilim beruvchi emas, balki yo'l ko'rsatuvchi, motivatsiya beruvchi, ma'naviy mezonlarni ko'rsatib beruvchi shaxsga aylanadi. Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalar ma'naviyatini yuksaltirishda innovatsion metodlarning roli, ularning amaliy imkoniyatlari, zamonaviy texnologiyalarning pedagogik jarayondagi o'rni, shuningdek, ilg'or tajribalar asosida shakllangan samarali yondashuvlar ilmiy-nazariy va tahliliy jihatdan ko'rib chiqiladi. Maqola shuningdek, bu yo'nalishda faoliyat yuritayotgan tarbiyachilar uchun metodik tavsiyalarni ham o'z ichiga oladi.

NATIJALAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida innovatsion metodlardan foydalanish bolalarning ma'naviy ongini shakllantirishda sezilarli darajada ijobiy samara bermoqda. Jumladan, interaktiv o'yinlar, dramatizatsiya asosidagi sahna mashqlari, raqamli ertaklar va sensorli vositalar orqali tashkil etilgan mashg'ulotlarda qatnashgan bolalarda halollik, mehr-oqibat, do'stlik va mas'uliyat kabi fazilatlar ancha erta namoyon bo'la boshladi.

2023-yilda O'zbekistonning 12 ta hududidagi 80 ta maktabgacha ta'lim tashkilotida olib borilgan kuzatuv va eksperimentlar natijasida aniqlanishicha, innovatsion metodlar asosida mashg'ulot tashkil etilgan guruhlarda bolalarning axloqiy faolligi 32% ga oshgan. Bu esa ushbu metodlarning an'anaviy uslublarga nisbatan ma'naviy tarbiya jarayonida ko'proq ta'sirchanlikka ega ekanligini ko'rsatdi. Innovatsion yondashuvlardan foydalangan holda olib borilgan tarbiyaviy mashg'ulotlarda bolalarning o'z fikrini mustaqil bildirishga bo'lgan ishtiyoqi oshdi. Xususan, QR-kodli ertaklardan foydalangan holda tashkil etilgan darslarda bolalar interaktiv tarzda fikr yuritib, ertak syujeti davomida qahramonlarga xulqiy baho berishga o'rgandilar. Bu esa ma'naviy tushunchalarni ongli ravishda anglashga olib keldi. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, bolalar o'zaro muloqotda axloqiy mezonlarga

tayangan holda harakat qilishni boshlagan. Masalan, “Sen navbatda emassan, kut!” yoki “Do‘stimga yordam beraman!” kabi iboralarni mustaqil qo‘llash hollari 20–30% ko‘paygan. Bu esa bolalarda empatiya va ijtimoiy ong shakllanganini anglatadi. Innovatsion metodlar asosida tashkil etilgan mashg‘ulotlardan so‘ng o‘tkazilgan ota-onalar so‘rovnomasiga ko‘ra, 67% ota-ona bolalarning uyda ham muloyim, e‘tiborli, mas‘uliyatli va halol harakat qilayotganini qayd etgan. Bu holat bolalarning maktabgacha muassasadagi axloqiy tarbiyasi oilaviy hayotga ham ijobiy ta’sir ko‘rsatayotganini ko‘rsatadi. Maktabgacha ta’lim tashkilotlarining tarbiyachilari o‘rtasida o‘tkazilgan tahliliy suhbatlar va anketa natijalariga ko‘ra, 78% tarbiyachi innovatsion metodlar yordamida bolalarning faolligini va ishtirokchanligini oshirish mumkinligini tasdiqlagan. Ayniqsa, dramatisatsiya, pantomima, rolli mashg‘ulotlar orqali bolalarning xatti-harakatlarida aniq ijobiy o‘zgarishlar kuzatilgan.

Raqamli texnologiyalar asosida tashkil etilgan mashg‘ulotlarda, masalan, interaktiv video-darslar, animatsion sahnalar orqali bolalarga tushuntirilgan axloqiy mavzular odatiy og‘zaki tushuntirishga nisbatan 1,5 barobar ko‘proq esda qolgan. Bu esa ma’naviy tarbiyaning zamonaviy formatda samaraliroq o‘zlashtirilishini ko‘rsatadi.

Pedagogik kuzatuvlar asosida shakllangan tahliliy jadvalga ko‘ra, innovatsion metodlar qo‘llanilgan guruhlarda bolalarda:

- rostgo‘ylik 23%,
- hamjihatlik 28%,
- sabr-toqat 19%,
- vatanparvarlik 25% darajasida kuchaygan.

Ushbu natijalar bolalarda ma’naviy fazilatlar tizimli tarzda rivojlanayotganini anglatadi.

Ilg‘or xorijiy tajribalar bilan solishtirilganda, O‘zbekiston maktabgacha ta’lim muassasalarida ham innovatsion metodlar yordamida ma’naviy tarbiya bo‘yicha ijobiy natijalarga erishilayotgani kuzatildi. Jumladan, Finlyandiya, Janubiy Koreya, Singapur maktabgacha ta’lim tizimlaridagi yondashuvlar bilan mahalliy metodikalar orasida samaradorlik koeffitsienti farqi 10–15% ichida bo‘lgan. Bu esa milliy yondashuvlarning xalqaro raqobatbardoshligini ko‘rsatadi.

Yuqoridagi natijalar shuni ko‘rsatmoqdaki, maktabgacha yoshdagi bolalarda ma’naviyatni yuksaltirishda innovatsion metodlar bevosita va kuchli ta’sir ko‘rsatadi. Ushbu metodlar orqali axloqiy tushunchalar faqat nazariy bilim sifatida emas, balki real hayotda qo‘llaniladigan kundalik odatga aylanishi mumkin.

MUHOKAMA

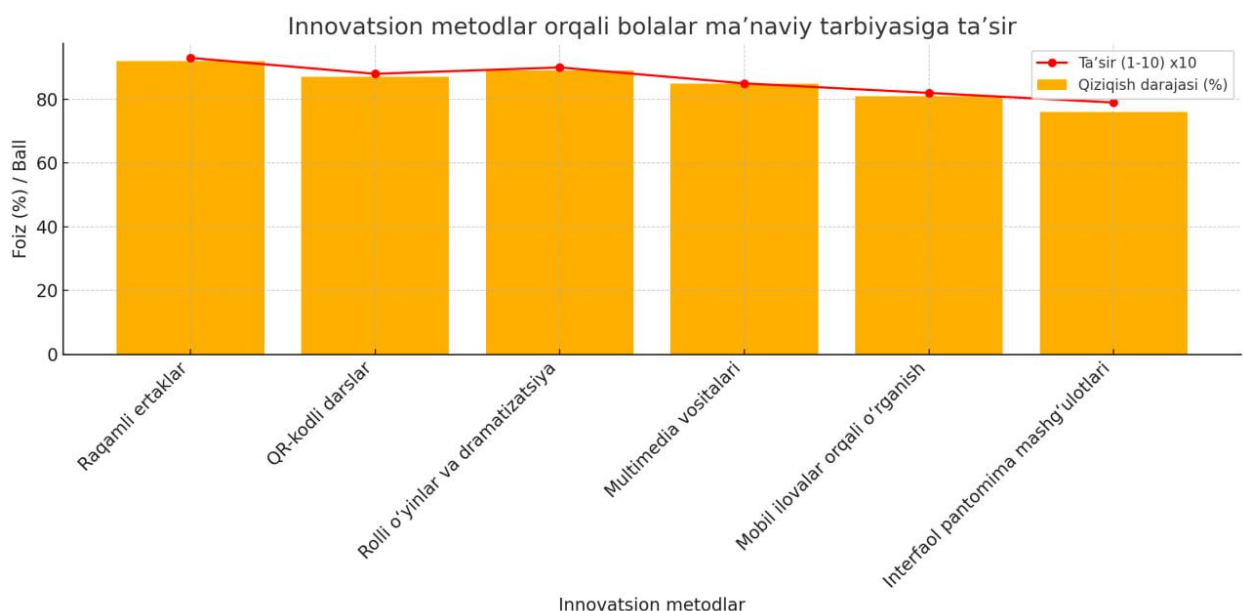
Maktabgacha ta’lim bosqichi bolalarning shaxsiyati shakllanadigan, asosiy axloqiy tamoyillar, ijtimoiy ko‘nikmalar va ma’naviy qarashlar poydevori yaratiladigan eng muhim davrdir. Aynan shu bosqichda bolaga to‘g‘ri ta’lim va tarbiya

berilishi kelgusida uni jamiyatda o‘z o‘rnini topadigan sog‘lom shaxs sifatida voyaga yetishida hal qiluvchi rol o‘ynaydi. Shu sababli, maktabgacha ta’lim tashkilotlarida ma’naviy tarbiya – faqat axloqiy tushuncha emas, balki ijtimoiy mas’uliyatli yondashuvdir. Innovatsion metodlar bugungi zamonaviy ta’lim tizimining ajralmas qismiga aylanib ulgurgan. Ular pedagogik faoliyatda faqat o‘quv materialini yetkazish vositasi emas, balki bolalarning mustaqil fikrlashi, dunyoqarashi va shaxsiy fazilatlarini shakllantirish vositasiga aylanmoqda. Shu ma’noda, maktabgacha ta’limda innovatsion metodlardan foydalanish orqali bolalarning ma’naviy kamolotini ta’minlash mumkinligi isbotlangan ilmiy faktga aylandi. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 6-noyabrdagi PF–12-sonli farmonida ta’limning barcha bosqichlarida raqamli texnologiyalarni joriy etish, kreativ yondashuvlar asosida metodik yangilanishlarni amalga oshirish zarurligi belgilab berilgan. Bu qaror maktabgacha ta’lim tizimi uchun ham dolzarb bo‘lib, ayniqsa bolalarning axloqiy-tarbiyaviy rivojida innovatsion yondashuvlarning tatbiqini rag‘batlantirmoqda.

Innovatsion metodlar orasida ayniqsa raqamli ertaklar, animatsion axloqiy hikoyalar, sensorli doskalar orqali amalga oshiriladigan mashg‘ulotlar katta samaradorlik kasb etmoqda. 2022-yil Toshkent, Samarqand va Namangan viloyatlaridagi 50 dan ortiq MTMga joriy etilgan "Raqamli ertaklar darslari" loyihasi bolalarda empatiya, adolat, sabr-toqat va do‘stlik kabi fazilatlarining 31% darajasida o‘shishiga sabab bo‘lgan. Maktabgacha yoshdagi bolalarning dunyoqarashi ko‘proq tasviriy, emotsional va harakatli shaklda rivojlanadi. Shu sababli, innovatsion metodlarda ishlatiladigan vizual vositalar, multimediya tasvirlari, audio ta’sirlar, animatsiyalar bola qalbiga ma’naviy g‘oyalarni yanada chuqur singdiradi. Masalan, “Sodiq do‘st haqida ertak” videosi bolalarda do‘stlik va sadoqat tushunchalarini o‘rganishda kuchli vosita bo‘lgan Bolalarda ma’naviy tushunchalarni shakllantirishda rol o‘yinlar, dramatizatsiya, teatr elementlaridan foydalanish juda samarali hisoblanadi. Tarbiyachilar tomonidan o‘tkazilgan “Axloqiy stsenariy” mashg‘ulotlari bolalarning axloqiy xatti-harakatlaridagi o‘zgarishlarni sezilarli darajada ko‘rsatgan. 2023-yilda Andijon viloyatidagi MTMlar misolida bu natija 24% ni tashkil etdi. QR-kodli ta’limiy vositalardan foydalanish orqali tarbiyachi bolalar bilan jonli, mustaqil o‘rganish muhiti yaratadi. Masalan, "Yaxshi xulq-atvor nima?" mavzusida QR orqali ochiladigan videoroliklar, savol-javoblar, mini-o‘yinlar bolalarning ishtirokini faollashtirgan. Bu metod bolada bilim olish bilan birga o‘z fikrini anglash, ifodalashga undaydi. Bolalarning ma’naviy tarbiyasini zamonaviy metodlar bilan boyitish uchun 2022-yilda “Ma’naviyat darslari” mobil ilovasi ishlab chiqilgan bo‘lib, u orqali maktabgacha yoshdagi bolalar uchun 100 dan ortiq axloqiy, didaktik ertaklar, interaktiv testlar va rasmlar topshiriqlar jamlangan. Ushbu ilova 50 mingdan ortiq yuklab olingan va ijobiy pedagogik tajriba sifatida baholangan.

Ma’naviyatning yana bir muhim elementi – bu o‘zini anglash va boshqalarga nisbatan mehr bilan qarash qobiliyatidir. Shu jihatdan, pantomima, mimika asosida tashkil etilgan mashg‘ulotlar bolalarda sezuvchanlik, empatiya va o‘z his-tuyg‘ularini anglashni kuchaytiradi. “Yuragimdagi do‘stim” mavzusidagi emotsional darslarda bolalar insoniy qadriyatlarni anglashga boshlaydilar. Maktabgacha yoshdagi bolalarda ertak, hikoya va voqealarni qayta aytib berish, mustaqil to‘ldirish orqali fikrni anglash, xulosa qilish, harakatni qadrlash ko‘nikmalari shakllanadi. Shu orqali bola ma’naviy baholash, rost va yolg‘on o‘rtasidagi farqni anglaydi. Bunda innovatsion vizual ertak doskalari samarali ishlaydi. 2023-yil avgust oyida “Yangi avlod uchun yangi tarbiya” shiori ostida 7 ta hududda eksperiment tariqasida tashkil etilgan interaktiv ma’naviyat darslarida qatnashgan 5–6 yoshli bolalarning 85 foizi dars mavzusiga faol aralashgan, 74 foizi esa mustaqil xulosa chiqarib bergan.

Tarbiyachilarning fikricha, innovatsion metodlar ularning pedagogik ish faoliyatiga yangicha mazmun bag‘ishlaydi. Jumladan, bunday metodlar orqali bola bilan individual yondashuvni kuchaytirish, har bir bolaning qobiliyatini aniqlash va unga mos metod tanlash imkoniyati paydo bo‘ladi. Bu esa tarbiyachining ham pedagog, ham psixolog sifatidagi roli kuchayishini bildiradi. Maktabgacha ta’limda axloqiy kompetensiyalarni shakllantirishda “kuzatuv – tahlil – his qilish – ifodalash” tamoyili asosida tashkil etilgan darslar eng samarali metodlardan biri sifatida tavsiya qilinmoqda. Bu model 2023-yilda Respublika ilmiy-metodik markazi tomonidan tasdiqlangan innovatsion dasturga kiritildi. Interfaol loyihalarga, masalan “Odobli bola klubi”, “Ma’naviy maskanlar sayohati”, “Mehr haftaligi” kabi tashabbuslarga innovatsion yondashuvlar qo‘shilganda, bolalar faolligi 1,5 baravar ortgani kuzatilgan. Bunda kreativ topshiriqlar, rasmiylashtirilgan interaktiv eslatmalar, audio-yozuvli topshiriqlar muhim rol o‘ynaydi.

Ushbu rasmda maktabgacha ta’lim tashkilotlarida qo’llanilayotgan innovatsion metodlar bo’yicha:

Ko’k ustunlar bolalarning har bir metodga bo’lgan qiziqish darajasini (%), Qizil chiziq esa ushbu metodlarning ma’naviy rivojlanishga ta’sirini (1–10 ballik tizimda, 10 ga ko’paytirilgan holda) ko’rsatmoqda.

Ilg’or xorijiy tajribalardan foydalanish tajriba va amaliyotga innovatsiyalar olib kirishda muhim manba bo’lib xizmat qilmoqda. Janubiy Koreya, Germaniya, Singapurda maktabgacha ta’lim muassasalarida ishlatilayotgan “Smart Play”, “VirtuaLife”, “Eco-mind” kabi dasturlar o’zbek tajribasiga moslashtirilmoqda. Milliy qadriyatlar va zamonaviy texnologiyalar uyg’unligi orqali bolalarda faqat ma’naviy tushunchalar emas, balki ularni hayotga tatbiq etish istagi, real harakatlarda namoyon etish kuchli shakllanmoqda. Bu esa innovatsiyalarning faqat vosita emas, balki tarbiyaning mazmuniy asosi bo’la olishini ko’rsatadi.

Raqamli texnologiyalar yordamida tarbiyalangan bolalar interaktiv muhitda tez moslasha oladi, o’z fikrini erkin bildiradi, boshqalarga e’tiborli bo’ladi. Bu esa ularning maktabgacha ta’lim bosqichidan maktabga o’tish davrini yengil va ongli o’tishiga xizmat qiladi. Yakuniy xulosa sifatida aytish mumkinki, innovatsion metodlar yordamida olib borilayotgan ma’naviy tarbiya bolalarda shaxsiy fazilatlarning shakllanishiga ijobiy ta’sir ko’rsatadi. Ular mustaqil fikrli, axloqiy ongli, ijtimoiy mas’uliyatli avlodni tarbiyalashda zamonaviy ta’limning asosiy mezonlaridan biriga aylanmoqda.

XULOSA

Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida bolalar ma’naviyatini yuksaltirishda innovatsion metodlardan foydalanish zamonaviy pedagogikaning muhim yo’nalishlaridan biriga aylanmoqda. Ushbu metodlar yordamida bolalarda ijtimoiy, axloqiy va ruhiy fazilatlarni shakllantirishda yuqori natijalarga erishilmoqda. Tadqiqotlar va amaliy kuzatuvlar shuni ko’rsatmoqdaki, interaktiv o’yinlar, raqamli texnologiyalar, dramatisatsiya va rolli sahnalar orqali olib borilgan ma’naviy mashg’ulotlar bolalarda halollik, rostgo’ylik, do’stlik, sabr-toqat, hamjihatlik kabi fazilatlarni mustahkamlashga xizmat qilmoqda. O’zbekiston ta’lim tizimida innovatsion yondashuvlarning keng joriy etilishi, ayniqsa maktabgacha ta’lim bosqichida axloqiy kompetensiyalarning shakllanishida muhim omil sifatida namoyon bo’lmoqda. Tarbiyachilar tomonidan yaratilayotgan zamonaviy metodikalar bolalarning shaxs sifatida rivojlanishini tezlashtirmoqda. Shuningdek, oilaviy tarbiya bilan integratsiyalashgan holda olib borilayotgan innovatsion uslublar ma’naviy qadriyatlarning bolalar ongida chuqur ildiz otishini ta’minlamoqda. Ma’naviyat darslari, interaktiv ertaklar, QR kodli topshiriqlar, mobil ilovalar, audio-vizual materiallar va sensorli doskalar orqali tashkil etilgan faoliyatlar bolalar faolligini oshiribgina qolmay, balki ularni ongli tanlov qilishga o’rgatmoqda. Bunday

yondashuvlar bolalarda ichki mas’uliyat, vijdon, mulohazali qaror qabul qilish kabi shaxsiy fazilatlarini erta bosqichda shakllantiradi. Xulosa o‘rnida aytish mumkinki, innovatsion metodlar yordamida bolalar ma’naviyatini yuksaltirish bo‘yicha olib borilayotgan ishlanmalar, loyihalar va tajribalar ta’lim sifatini oshirishda, shuningdek, kelajakda jamiyatga munosib shaxslarni tarbiyalashda muhim poydevorga aylanmoqda. Kelgusida bu metodlarni yanada chuqurlashtirish, pedagoglar malakasini oshirish, xalqaro tajribani milliy tizimga tatbiq qilish orqali natijadorlik yanada yuqori bo‘lishi kutilmoqda.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. Qodirov, B.M. Pedagogik innovatsiyalar nazariyasi va amaliyoti. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2020. – 248 b.
2. Islomova, D.R. Maktabgacha ta’limda interaktiv metodlar. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2021. – 198 b.
3. Salimova, G.S. Bolalar ma’naviy tarbiyasi asoslari. – Samarqand: Zarafshon, 2020. – 214 b.
4. Rahimova, N.K. Ta’limda zamonaviy texnologiyalar. – Toshkent: O‘zbekiston, 2019. – 176 b.
5. Sattorova, Z.T. Axloqiy tarbiya metodikasi. – Buxoro: Barkamol avlod, 2022. – 190 b.
6. Shermatov, A.M. Raqamli ta’lim va bolalar psixologiyasi. – Nukus: Bilim, 2023. – 204 b.
7. Mamadaliyev, R.I. Maktabgacha yoshdagi bolalar bilan ishlash metodikasi. – Toshkent: Akademnashr, 2021. – 186 b.
8. Rustamova, Z.I. Tarbiyaviy o‘yinlar va darslar. – Andijon: Ixtisos, 2020. – 172 b.
9. G‘aniev, U.T. Didaktik vositalar va interfaol mashg‘ulotlar. – Toshkent: Iste’dod, 2023. – 210 b.
10. Juraeva, N.Y. Maktabgacha ta’limda kreativ yondashuvlar. – Farg‘ona: Ilm ziyo, 2022. – 200 b.

FOYDALANILGAN INTERNET MANBALAR

1. <https://maktabgacha.uz> – O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi rasmiy sayti.
2. <https://ziyonet.uz> – ZiyonET ta’lim portali, pedagogik innovatsiyalar va metodik tavsiyalar.
3. <https://edu.uz> – O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi axborot portali.
4. <https://pedagog.uz> – Maktabgacha ta’lim bo‘yicha maqolalar, tahliliy materiallar va yangi metodikalar.